

Iedzīvotāji piešķir lietām otro dzīvi

Maijā un jūnijā Cēsīs, vides izglītības konceptvietā ŠŪNA, norisinājās piecu bezatkritumu darbnīcu cikls, kurā dažādu paaudžu cilvēki kopā apguva prasmes, kā dot lietām otro dzīvi. Dalībnieki ieguva praktiskas iemaņas, kas ļauj pārveidot un atjaunot

lietas, kuras citādi tiktu izmestas, tā samazinot atkritumu apjomu un veicinot ilgtspējīgu un radošu resursu izmantošanu ikdienā. Darbnīcu laikā bija iespēja iepazīt dažādus lietu atjaunošanas paņēmienus – no somiņu tamborēšanas, izmantojot no lietotiem audumiem izgatavotus pavedienus, un dekoratīvu mantu glabāšanas kastu veidošanas no otrreiz izmantota kartona un tekstila, līdz apģērbu atjaunošanai ar aplikācijām un apdruku, garderobes ilgtspējīgai veidošanai, dekoratīvai lāpīšanai un stikliņu apgleznošanai.

Bezatkritumu darbnīcas organizēja Cēsu novada pašvaldība projekta “No atkritumiem uz resursiem” (LIFE) gaitā, un tās aptvēra šādas tēmas:

- **Darbnīca “Diegu revolūcija”** (16. maijs) Pirmajā darbnīcā Viktorijas Grappas un Zanes Karīnas Kalējas vadībā vecie T-krekli un cits tekstils ieguva otro dzīvi, pārtopot kokvilnas diegos. Meistares ierādīja, kā no šiem diegiem tamborēšanas tehnikā izgatavot paklājiņus, grozus, maisiņus un citas praktiskas lietas.
- **Darbnīca “Kartona kastes pārvērtības”** (23. maijs) Laura Ločmele dalījās pieredzē, kā lietotas kartona kastes pārvērst par skaistiem mantu uzglabāšanas organizatoriem, izmantojot auduma atgriezumus un dabiskus materiālus. Dalībnieki apguva, kā, lieki netērējoties, radīt dekoratīvas uzglabāšanas kastes ar funkcionālu un estētisku vērtību mājas interjerā.
- **Lekcija “Ilgtspējīga garderobe” un apģērba labošanas darbnīca** (30. maijs) Stiliste Karolīna Baumanē lekcijā atklāja modes industrijas aizkulises un tās ietekmi uz vidi, aicinot ikvienu pārdomāt savus apģērba iegādes paradumus. Savukārt Agnese Gaidelone piedāvāja praktisku darbnīcu, kurā varēja apgūt apģērba labošanas tehnikas un piedalīties aksesuāru maiņā.
- **Darbnīca “Apģērba atjaunošana ar aplikācijām un apdruku”** (6. jūnijs) Māksliniece Dace Vaļiniece iepazīstināja ar aplikāciju tehniku kā veidu, kā radoši atjaunot apģērbus, savukārt meistare Ilva Lejiņa vadīja darbnīcu par apdruku – risinājumu, kā atjaunot vai paslēpt, piemēram, traipus, piešķirot drēbēm jaunu, unikālu izskatu.
- **Darbnīca “Dekoratīvā lāpīšana un stikliņu apgleznošana”** (13. jūnijs) Noslēdzošajā darbnīcā māksliniece Elīza Māra Kamradze-Tūtere iepazīstināja ar dekoratīvo lāpīšanu – paņēmienu, kur lāpījums netiek slēpts, bet tiek izcelts kā apģērba dizaina elements. Savukārt māksliniece Kristīne Grimma vadīja stikliņu apgleznošanas nodarbību, rosinot dalībniekus saglabāt un izcelt lietās to, kas citkārt tiktu uzskatīts par nevajadzīgu.

Kā norādīja Cēsu pašvaldības Vides nodaļas Bezatkritumu kopienas vadītāja Lāsma Ozola, īpaši priecājāmies, ka bezatkritumu darbnīcu vadīšanai izdevās piesaistīt Latvijas radošos profesionāļus, kuri ar lielu aizrautību un estētisku pieeju palīdz piešķirt lietām otro dzīvi. Piemēram, dekoratīvās lāpīšanas darbnīcu vadīja Elīza Māra Kamradze-Tūtere, kas mācījusies Karaliskajā Rokdarbu skolā Lielbritānijā (Royal School of Needlework) un apguvusi dekoratīvās lāpīšanas tehniku pie starptautiski atzītās

mākslinieces Selijas Pimas (Celia Pym). Viņas radošais skatījums maina priekšstatu par lāpīšanu – tā nav tikai bojājuma labošana, bet gan rūpju izpausme un veids, kā piešķirt apgērbam jaunu, izteismīgu raksturu. Tā ir skaista un iedvesmojoša pieeja, ko vēlamies nodot arī Cēsu novada iedzīvotājiem – darināt, saglabāt un ar cieņu pārvērst veco jaunā vērtībā.

Šis piecu darbnīcu cikls parādīja, ka ilgtspējīgs dzīvesveids var būt radošs, estētisks un ikvienam pieejams. Priecājamies redzēt, ka arvien vairāk cilvēku izvēlas piešķirt lietām otro dzīvi, apgūt jaunas prasmes un dalīties ar citiem. Šāda veida iniciatīvas turpināsim attīstīt arī turpmāk – lai ilgtspējīgas izvēles kļūtu par pašsaprotamu ikdienas daļu Cēsu novadā.

LIFE integrētais projekts “Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju” (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas finansiālu atbalstu.

Informācija atspoguļo tikai autoru nostāju un viedokli, un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (CINEA) nostāju un viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne finansējuma piešķirējs nav atbildīgi par pausto saturu.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija